

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

**Кафедра технологічного обладнання харчових
виробництв і торгівлі**

ПРЕВЕНТИВНА БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

МАТЕРІАЛИ

**Міжвузівського круглого столу, присвяченого
Всесвітньому дню охорони праці**

(м. Полтава, 28 квітня 2017 року)

**Полтава
ПУЕТ
2017**

УДК 331.45
П71

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» заборонено

Науковий керівник семінару та відповідальна за випуск:

Л. І. Маніна, к. т. н., доцент кафедри технологічного обладнання харчових виробництв і торгівлі Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Превентивна безпека людини в сучасних умовах : матеріали
П71 Міжвузівського круглого столу, присвяченого Всесвітньому дню охорони праці (м. Полтава, 28 квітня 2017 року). – Полтава : ПУЕТ, 2017. – 86 с. – 1 електрон. опт. диск (DVD-ROM). – Текст укр., рос., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-277-8

У збірнику представлено тези доповідей, заслуханих та обговорених на засіданні Міжвузівського круглого столу, присвяченого Всесвітньому дню охорони праці 28 квітня 2017 року.

УДК 331.45

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

ISBN 978-966-184-277-8

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі», 2017

Програма круглого столу

1. *Лапенко Т. Г.* Попередити – означає не допустити.
2. *Герман Н. В., Манина Л. И., Ярмоник А. С.* Нарушение – закономерность или случайность?
3. *Рубан А. Ф.* Релігія зміцнює силу духа.
4. *Маніна Л. І., Роговий І. С.* Забезпечення мікробіологічної безпеки в суспільстві.
5. *Ткаченко А. А., Цина А. Ю.* Управління ризиками на засадах досягнення певних рівнів безпеки та балансу вигод і витрат.
6. *Рижкова Т. М., Бондаренко Т. А., Дмитриков В. П., Дюкарева Г. І.* Запобігання виникнення дріждживої інфекції на підприємствах з виробництва кумису.
7. *Стрельников В. Ю.* Техніки нейролінгвістичного програмування для створення кооперативних взаємин зі студентами.
8. *Мовчан М. М.* Нейролінгвістичне програмування в боротьбі зі страхами в навчальній і позанавчальній діяльності студента.
9. *Лебедик Л. В.* Ергономічні проблеми підготовки викладачів вищої школи в умовах магістратури.
10. *Маца К. О., Шандиба А. Ю.* Екологічна небезпека в Україні.
11. *Стрельников М. В.* Безпека підприємницької діяльності майбутніх магістрів з бізнес-адміністрування.
12. *Грайворонская И. В.* Активные методы, используемые в процессе обучения безопасности жизнедеятельности.
13. *Опара Н. М.* Актуальні проблеми викладання безпеки життєдіяльності у розрізі охорони стану довкілля.
14. *Кондель В. М., Лобода Д. О.* Дослідження стійкості елементів конструкцій для запобігання надзвичайним ситуаціям.
15. *Дикань С. А.* Прекаріат і прекаріальні умови праці в Україні.
16. *Вахтін С. Р., Маніна Л. І.* Правове забезпечення безпеки праці людини на виробництві.
17. *Бичков Я. М., Молчанова Н. Ю.* Аспекти превентивної безпеки людини в Україні.

а тому за певних обставин у разі згуртування здатна влаштувати соціальні заворушення, майдани та інші радикальні, революційні дії.

Список використаних інформаційних джерел

1. Гай Стэндинг. Прекариат: новый опасный класс [Електронний ресурс] / Гай Стэндинг. – Москва : Ад Маргинем Пресс, 2014. – 328 с. – Режим доступу: <http://fictionbook.ru/static/trials/09/00/36/09003651.a4.pdf>. – Назва з екрана.
2. Прекаризация [Електронний ресурс]: материал из Википедии – свободной энциклопедии. – Режим доступу: <https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%8F>. – Назва з екрана.
3. Освітяни оголосили акцію протесту. Освіта.ua від 24.10.2016. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/52593/>. – Назва з екрана.
4. Україну может накрыть новая волна массовых увольнений. domik.ua от 18.10.2016. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://domik.ua/novosti/ukrainu-mozhet-nakryt-novaya-volna-massovyh-uvolnenij-n248548>. – Назва з екрана.

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ ЛЮДИНИ НА ВИРОБНИЦТВІ

С. Р. Вахтін, професор, к. т. н., професор;

Л. І. Маніна, доцент, к. т. н., доцент

Вищий навчальний заклад Укоопспілки

«Полтавський університет економіки і торгівлі»

Згідно з Конституцією України життя та здоров'я людини є найбільшою цінністю. З цією метою та на виконання вимог концепції ООН «Про сталий людський розвиток» в Україні розроблена та затверджена система законодавчих актів.

Легальне визначення поняття охорони праці дається в ст. 1 Закону України від 14 жовтня 1992 р. «Про охорону праці». Охорона праці – це система правових, соціально-економічних,

організаційно-технічних і лікувально-профілактичних заходів та засобів, спрямованих на збереження здоров'я і працездатності людини в процесі праці. В поняття охорони праці входять і всі ті заходи, що спеціально призначені для створення особливих полегшених умов праці для жінок і неповнолітніх, а також працівників зі зниженою працездатністю.

Крім Закону України «Про охорону праці» правове регулювання охорони праці знайшло відображення в нормах глави XI «Охорона праці» (ст. ст. 153–173), глави XII «Праця жінок» (ст. ст. 174–186), глави XIII «Праця молоді» (ст. ст. 187–200) КЗпП.

З охороною праці тісно пов'язана також низка правових норм, що відносяться до інших галузей права України. Це норми цивільного права, що встановлюють майнову відповідальність при ушкодженні здоров'я або смерті громадянина; норми адміністративного права, що визначають адміністративну відповідальність і порядок притягнення до неї громадян органами охорони праці; норми кримінального права, що встановлюють відповідальність при вчиненні злочинів у галузі охорони праці і техніки безпеки.

Тому правове регулювання охорони праці охоплює розробку і прийняття загальних норм охорони праці, правил техніки безпеки і виробничої санітарії; проведення профілактичних заходів, спрямованих на створення сприятливих умов праці, що попереджують виробничий травматизм та професійні захворювання; створення сприятливих умов праці і забезпечення її охорони на діючих підприємствах в процесі виконання працівниками своїх трудових обов'язків; систематичне поліпшення і оздоровлення умов праці безпосередньо з участю самих трудових колективів; розробку додаткових заходів щодо охорони праці окремих категорій трудящих – жінок, неповнолітніх, осіб зі зниженою працездатністю тощо.

Правові норми, об'єднані терміном «охорона праці», включають в собі норми і правила з техніки безпеки і виробничої санітарії. Відмінність норм з техніки безпеки від норм з вироб-

ничої санітарії визначається предметом, на регулювання якого спрямовані ті чи інші норми.

Норми з техніки безпеки містять обов'язкові вимоги, яким повинно відповідати підприємство в цілому, виробничі приміщення, усі види обладнання і технологічні процеси з точки зору безпеки праці, попередження травматизму. Цими нормами передбачається встановлення різних огорожень, захисних пристроїв, проведення профілактичних випробувань, дистанційне управління, видача спеціальних індивідуальних засобів захисту, наприклад поясів, окулярів, екранів тощо.

Норми з виробничої санітарії містять обов'язкові вимоги щодо території підприємства, виробничих і побутових приміщень, робочих місць і технологічних процесів з точки зору гігієни праці і здоров'я працівників з метою попередження професійних захворювань. Вимоги в галузі виробничої санітарії стосуються розмірів, планування і конструктивних елементів виробничих будівель, вентиляції, опалення, водопостачання, каналізації, освітлення побутових приміщень, пунктів харчування, охорони праці тощо. Норми з виробничої санітарії передбачають також професії з шкідливими умовами праці, які повинні забезпечуватись спецмолоком, спецхарчуванням, спецодягом, спецвзуттям та іншими індивідуальними захисними засобами.

Не слід думати, що норми з техніки безпеки і виробничої санітарії є окремими нормативними актами. В державних міжгалузевих і галузевих нормативних актах можуть одночасно міститися й положення з техніки безпеки і норми з виробничої санітарії.

У своїй сукупності нормативні акти про охорону праці – це правила, стандарти, норми, положення, інструкції та інші документи, яким надано чинність правових норм, обов'язкових для виконання. Їх прийнято поділяти на державні міжгалузеві і галузеві норми.

Фінансування охорони праці здійснює власник.

Кондель В. М., Лобода Д. О. Дослідження стійкості елементів конструкцій для запобігання надзвичайним ситуаціям	42
Дикань С. А. Прекаріат і прекаріальні умови праці в Україні	45
Вахтін С. Р., Маніна Л. І. Правове забезпечення безпеки праці людини на виробництві	49
Бичков Я. М., Молчанова Н. Ю. Аспекти превентивної безпеки людини в Україні.....	52
Gaivoronska Z. M., Manina L. I., Stetsenko V. V. Problems of environment hazard in the world and in Ukraine	54
Маніна Л. І., Єльніков А. С. Безпека людини – показник ефективності роботи підприємства.....	61
Пазич І. О., Рябко І. П. Державна політика України з питань охорони праці в умовах євроінтеграції	63
Маніна Л. І., Бондар-Підгурська О. В. Феномен «вартість життя людини» в контексті сталого соціально орієнтованого розвитку економіки	66
Овчаренко О. М. Мониторинг емоціонального здоров'я персонала как способ повышения эффективности современных предприятий	68
Смирнова В. Г. Оцінка стану пожежної безпеки Полтавської області.....	71
Manina L., Stetsenko V., Salov A. Psychological aspects of safety for enterprise activity	73
Герман Н. В., Манина Л. И., Апостолова А. С. Психологическая адаптация человека к условиям труда	78

Наукове видання

ПРЕВЕНТИВНА БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

МАТЕРІАЛИ

**Міжвузівського круглого столу, присвяченого
Всесвітньому дню охорони праці**

Головний редактор *М. П. Гречук*
Комп'ютерне верстання *Г. А. Бжікян*

*Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 5,0.
Зам. № 087/1042.*

*Видавець і виготовлювач
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к. 115, вул. Коваля, 3, м. Полтава, 36014; ☎ (0532) 50-24-81*

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3827 від 08.07.2010 р.*